

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 240-03/23-01/3

URBROJ: 2182-06-23-1

Šibenik, 03. travnja 2023. godine

**PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**

Predmet: Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine
- *dostavlja se*

Na temelju članka 50. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst) dostavljam Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Za izvjestitelja, koji će u moje ime sudjelovati u radu Županijske skupštine i njenih radnih tijela, određujem dr. sc. Sanju Slavica Matešić, službenicu ovlaštenu za privremeno obavljanje poslova pročelnika Upravnog odjela za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove.

S poštovanjem,

ZUPAN
dr. sc. Marko Jelić

Prilog:

- Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Županu,
3. Upravnom odjelu za poslove Župana, Županijske skupštine i službeničke odnose,
4. Pismohrani.

REPUBLIKA HRVATSKA
ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 240-03/23-01/
URBROJ: 2182-01-23-1

Šibenik, _____ 2023.

Na temelju članka 17. stavak 1. podstavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) i članka 32. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst), Županijska skupština Šibensko-kninske županije, na ____ sjednici, od _____ 2023. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine

I.

Prihvataju se Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

II.

Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine sastavni su dio ovog zaključka.

III.

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom vjesniku Šibensko-kninske županije“.

PREDSJEDNIK

Stipe Petrina

Dostaviti:

1. Upravni odjel za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove,
2. Upravni odjel za proračun, financije i javnu nabavu,
3. Dokumentacija,
4. Uredništvo „Službenog vjesnika Šibensko-kninske županije“,
5. Pismohrana.

O B R A Z L O Ž E N J E

uz prijedlog Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine

I. PRAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE AKTA

1. Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22),
2. Statut Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst).

II. OBRAZLOŽENJE

Pravni temelj za donošenje ovog akta sadržan je u članku 17. stavak 1. podstavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite prema kojem je obveza predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da na prijedlog izvršnog tijela razmotri i usvoji smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Smjericama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite utvrditi će se pravci razvoja sustava civilne zaštite kao kontinuirani i kreativni proces u smislu planiranja, osposobljavanja, uvježbavanja, aktiviranja i drugih aktivnosti kojima će se u narednom četverogodišnjem razdoblju razvijati i na višu razinu podizati sustav civilne zaštite, a u cilju dostizanja najviših standarda potrebnih za provedbu pravodobnih i učinkovitih mjera svih operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu Šibensko-kninske županije. Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine koristiti će se kao podloga za planiranje aktivnosti u sustavu civilne zaštite u narednom četverogodišnjem razdoblju u cilju smanjenja rizika od velikih nesreća te provođenja ciljnih preventivnih mjera.

Sukladno članku 32. Statuta Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj: 8/09, 4/13, 3/18, 4/20, 5/21 i 21/21 – pročišćeni tekst) Županijska skupština donosi odluke i opće akte kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Županije.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKLJUČKA I NAČIN NA KOJI ĆE SE OSIGURATI

Za provedbu ovog akta nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Šibensko-kninske županije.

Slijedom navedenog, predlaže se Županijskoj skupštini Šibensko-kninske županije donošenje Zaključka o prihvaćanju Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

SLUŽBENICA OVLAŠTENA
ZA PRIVREMENO
OBAVIJANJE POSLOVA
PROČELNIKA

Dr. sc. Sanja Slavica Matešić

ŽUPAN

Dr. sc. Marko Jelić

Temeljem članka 17. stavak 1. podstavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22) predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na prijedlog izvršnog tijela, usvaja Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite

**Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite
na području Šibensko-kninske županije
za razdoblje od 2023. do 2026. godine**

I. UVOD

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite za područje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: Smjernice) razmatraju se i usvajaju svake četiri godine, a donose se na temelju godišnjih analiza o stanju sustava civilne zaštite. Smjernicama se definiraju konkretni koraci, stvarne mjere i pojedinačni i sveukupni ciljevi za razvijanje i usavršavanje sustava civilne zaštite.

Sukladno *Pravilniku o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja* („Narodne novine“, broj 66/21) ovim se Smjernicama utvrđuju prioriteti na području civilne zaštite za rok od četiri (4) godine, za razdoblje od 2023. do 2026. godine.

Na temelju Procjene rizika od velikih nesreća za područje Šibensko-kninske županije („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 5/21) (u daljnjem tekstu: Procjena rizika), ovim se Smjernicama utvrđuju prioritetne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, usmjerava se razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno temeljnih operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama te se planira osiguravanje financijskih sredstava za ostvarivanje prioritetnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od četiri (4) godine.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog

djelokruga koji se odnosi na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

S obzirom na težinu mogućih posljedica katastrofa i velikih nesreća, ovim Smjernicama će se utvrditi pravci razvoja sustava civilne zaštite kao kontinuirani i kreativni proces u smislu planiranja, aktiviranja, osposobljavanja, uvježbavanja i drugih aktivnosti kojima će se u narednom četverogodišnjem razdoblju razvijati i na višu razinu podizati sustav civilne zaštite, a u cilju dostizanja najviših standarda potrebnih za provedbu pravodobnih i učinkovitih mjera svih operativnih snaga i pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu Šibensko-kninske županije.

Smjernice će se koristiti kao podloga za planiranje aktivnosti u sustavu civilne zaštite u narednom četverogodišnjem razdoblju u cilju smanjenja rizika od velikih nesreća te provođenja ciljnih preventivnih mjera.

Temeljem članka 8. *Zakona o sustavu civilne zaštite*, sudionici u sustavu civilne zaštite su:

- Vlada Republike Hrvatske,
- središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite,
- tijela državne uprave i druga državna tijela,
- Oružane snage Republike Hrvatske i policija,
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

II. OPĆE SMJERNICE ZA RAZVOJ I ORGANIZACIJU SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Katastrofe i velike nesreće mogu djelovati na stanovništvo u tolikoj mjeri da ono nije u mogućnosti kontrolirati tijek događanja te nositi se s nanesenim gubicima i štetama. Frekvencija nastanka katastrofa i velikih nesreća i njihovih posljedica se može smanjiti uz preventivno djelovanje i kontinuiran razvoj, a sve pod uvjetima normativnih promjena i izgradnje učinkovitog sustava civilne zaštite.

Sve navedeno iziskuje znatna financijska sredstva, stoga će razvoj, organizacija i unapređenje civilne zaštite u Šibensko-kninskoj županiji biti prvenstveno uvjetovano objektivnim fiskalnim mogućnostima.

a) Preventivno djelovanje:

- provođenje sustavne edukacije o podizanju svijesti o mogućnostima nastanka katastrofe i postupanjima u slučajevima iste,
- implementacija međunarodnih dokumenata na području smanjenja rizika od katastrofa,
- uspostava sustava veza u kriznim situacijama,
- provedba mjera civilne zaštite u prostornom planiranju,
- razvoj sustava za rano upozoravanje i obavještanje o mogućnosti nastanka velike nesreće.

b) Normiranje (usklađivanje sa *Zakonom o sustavu civilne zaštite*):

- ažuriranje važeće Procjene rizika i Plana djelovanja civilne zaštite za područje Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: Plan djelovanja), te poticanje jedinica lokalne samouprave koje još nisu donijele procjene rizika i planove djelovanja za svoje područje da ih donesu,
- ažuriranje vanjskih planova civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari u slučaju donošenja odluke nadležnog tijela o potrebi njihove izrade,
- donošenje godišnjih analiza stanja i planova razvoja sustava civilne zaštite za područje Šibensko-kninske županije za svaku kalendarsku godinu,
- izrada i usklađivanje planskih i drugih dokumenata iz područja vatrogastva i zaštite od požara.

c) Kontinuirani razvoj:

- kontinuirani nadzor provođenja Smjernica,
- kontinuirano ažuriranje važeće planske dokumentacije,
- razvoj sustava za uzbunjivanje,
- provođenje osposobljavanja i vježbi,
- obilježavanje datuma značajnih za civilnu zaštitu,
- provođenje javnog informiranja i suradnja s medijima,
- sustavno osposobljavanje i nabava opreme za pripadnike operativnih snaga.

III. RAZRADA SMJERNICA

1. Planski dokumenti

Dokumentima sustava civilne zaštite Šibensko-kninske županije uređuje se organizacija sustava, planiranje mjera civilne zaštite, definiranje ovlasti, nadležnosti i zadaća svih sastavnica sustava.

Procjena rizika od velikih nesreća za Šibensko-kninsku županiju usvojena je od strane predstavničkog tijela 15. ožujka 2021. godine („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 5/21).

Procjena rizika izrađuje se u svrhu smanjenja rizika i posljedica od velikih nesreća odnosno prepoznavanja učinkovitog upravljanja rizicima na određenom području. Procjena rizika temeljni je dokument za donošenje planskih dokumenata na području civilne zaštite u provođenju zadaća koja su definirana Zakonom o sustavu civilne zaštite. Procjena rizika je određivanje kvantitativne i/ili kvalitativne vrijednosti rizika.

Procjena rizika od velikih nesreća za područje Šibensko-kninske županije izrađena je sukladno Smjernicama za izradu procjene rizika od velikih nesreća za područje Šibensko-kninske županije (KLASA: 810-09/16-01/1, URBROJ: 2182/1-06-16-2 od 27. prosinca 2016. godine), za koje je ishodovana suglasnost Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Zagreb (KLASA: 810-09/16-05/16, URBROJ: 543-01-04-01-17-40 od 30. siječnja 2017. godine).

Postupak izrade Procjene rizika proveden je u skladu s normom HRN ISO 31000:2012 – Upravljanje rizicima – Načela i smjernice, koja služi za potrebe unaprjeđenja razumijevanja

rizika na svim razinama, osobito u smislu povećanja efikasnosti već uspostavljenih mjera za smanjenje rizika od velikih nesreća kao i definiranje novih.

Šibensko-kninska županija je, osim Procjene rizika, na svojoj razini pravovremeno izradila i donijela **Plan djelovanja civilne zaštite Šibensko-kninske županije** („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 8/22), temeljem Zakona o sustavu civilne zaštite.

Plan djelovanja civilne zaštite, izrađen je temeljem Procjene rizika, a njime su određeni nositelji, sadržaj i postupak djelovanja nadležnih tijela, odnosno službe civilne zaštite. Sadržaj plana djelovanja civilne zaštite propisan je *Pravilnikom o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja*.

Vanjski plan civilne zaštite u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Skladište i punionica plina Unešić operatera Petrol d.o.o. („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 19/22) izrađen je sukladno članku 17. stavku 5. *Zakona o sustavu civilne zaštite* i članku 30. stavku 1 *Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja*. Vanjski plan se izrađuje za svako područje postrojenja za koje je prema odredbama *Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari* („Narodne novine“, broj 44/14, 31/17 i 45/17) operater dužan izraditi Izvješće o sigurnosti, odnosno za svako područje postrojenja u kojem su prisutne opasne tvari u količinama istim ili većim od onih iz priloga I.A dijela 1. i 2. stupca 3. Uredbe, tzv. postrojenja višeg razreda, na čije je Izvješće o sigurnosti pribavljena suglasnost tijela državne uprave nadležnog za zaštitu okoliša. Odluku o izradi Vanjskog plana donosi tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite za svako područje postrojenja za koje se Izvješćem o sigurnosti utvrdi mogućnost širenja učinaka nesreća na područje izvan granica lokacije područja postrojenja, a koji mogu izazvati posljedice po zdravlje i život ljudi te štete na imovini i okolišu.

Za područje postrojenja višeg razreda Skladište i punionica plina Unešić operatera Petrol d.o.o. izrađeno je Izvješće o sigurnosti na koje je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo Suglasnost (KLASA: 351-02/17-59/01, URBROJ: 517-03-1-3-2-19-13 od 9. svibanj 2019. godine). Temeljem izdane Suglasnosti na Izvješće o sigurnosti tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite donijelo je Odluku o izradi Vanjskog plana zaštite i spašavanja u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Skladište i punionica plina Unešić operatera Petrol d.o.o. (KLASA: 810-03/18-06/04, URBROJ: 511-543-01-04-01-19-6, od 13. lipnja 2019. godine). Pri izradi Vanjskog plana korišteni su podaci Procjene rizika, Plana djelovanja, Plana djelovanja civilne zaštite Općine Unešić, Izvješća o sigurnosti i Unutarnjeg plana operatera Petrol d.o.o. za područje postrojenja Skladište i punionica plina Unešić.

Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije u 2022. godini s financijskim učincima za razdoblje od 2022. do 2024. godine („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 4/22) usvojen je za mandatno razdoblje od 2022. do 2024. godine. Godišnjim planom daju se smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite Šibensko-kninske županije. Na godišnjoj razini provodi se analiza stanja sustava civilne zaštite kojom se prati realizacija i usklađuju planovi razvoja sustava civilne zaštite za svaku godinu do kraja mandatnog razdoblja. Godišnjim analizama stanja

sustava civilne zaštite prati se napredak implementacije ciljeva iz Smjernica, utvrđuje novo stanje, redefiniraju prioritete, ocjenjuje doprinos nositelja i sudionika u provođenju mjera i aktivnosti iz plana razvoja sustava civilne zaštite, analizira financiranje sustava civilne zaštite i realizacija svih drugih aktivnosti od značaja za provođenje revizije planova razvoja sustava civilne zaštite.

2. Operativne snage sustava civilne zaštite

Prema članku 20. *Zakona o sustavu civilne zaštite*, operativne snage sustava civilne zaštite koje provode mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite su:

- a. stožeri civilne zaštite,
- b. operativne snage vatrogastva,
- c. operativne snage Hrvatskog Crvenog križa,
- d. operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- e. udruge,
- f. postrojbe i povjerenici civilne zaštite,
- g. koordinatori na lokaciji,
- h. pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

2.1. Stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite je tijelo (stručno, operativno i koordinativno) koje usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u pripremnoj fazi prije nastanka posljedica izvanrednog događaja i tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Temeljem odredbi *Zakona o sustavu civilne zaštite* propisano je osnivanje Stožera civilne zaštite na državnoj razini, razini područne (regionalne) i lokalne samouprave.

U provođenju obveza iz članka 23. stavka 1. *Zakona o sustavu civilne zaštite*, Župan Šibensko-kninske županije je dana 06. listopada 2022. godine donio *Odluku o osnivanju i imenovanju načelnika, zamjenika načelnika i članova Stožera civilne zaštite Šibensko-kninske županije* („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 15/22). U Stožer civilne zaštite Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: Stožer) imenovan je načelnik Stožera, zamjenica načelnika Stožera te 18 članova Stožera, sa zadatkom obavljanja poslova koji se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja i mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvoja plana djelovanja i upravljanja sustavom civilne zaštite, upravljanja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavljanja poslova informiranja javnosti, te predlaganja donošenja odluka o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite. Šibensko-kninska županija je također donijela Poslovnik o radu Stožera civilne zaštite Šibensko-kninske županije i Plan pozivanja Stožera kao prilog 1. Poslovnika o radu Stožera.

Stožer je u proteklom razdoblju u cijelosti potvrdio opravdanost svoga postojanja te iskazao sposobnost učinkovitog i operativnog djelovanja u redovnim i izvanrednim situacijama.

Šibensko-kninska županija će nastaviti aktivno sudjelovanje u radu strukovnih udruženja koja djeluju po pitanjima sustava civilne zaštite, a posebno „Platforme hrvatskih

županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofe“ koje udruge je članica od 2012. godine te razmjenjivati dobre prakse i suradnju između svih sudionika sustava civilne zaštite na području Šibensko-kninske županije i šire.

Kako bi sustav civilne zaštite u izvanrednim situacijama na području Šibensko-kninske županije bio spreman odgovoriti svim potencijalnim prijetnjama i izazovima, potrebno je u razdoblju od 2023. do 2026. godine kroz Stožer provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- a. nastaviti provoditi sustavnu edukaciju članova Stožera županije, vatrogasnog zapovjedništva (s naglaskom na edukaciju o sustavu radio veza, radio-komunikacijama te rukovanju radio uređajima),
- b. nastaviti proces materijalno-tehničkog opremanja Stožera,
- c. nastaviti provođenje pokaznih vježbi kako bi se provjerila spremnost sustava za odgovor na sve potencijalne ugroze te uklonili uočeni nedostaci,
- d. jačati svijest šire društvene zajednice o važnosti sprječavanja nastanka i posljedicama nesreća i katastrofa,
- e. aplicirati u programima za prekograničnu suradnju Europske unije i osigurati sredstva za daljnju izgradnju sustava civilne zaštite,
- f. unaprijediti međunarodnu, međužupanijsku i međuregionalnu suradnju na unaprjeđenju sustava civilne zaštite kroz Platformu hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa,
- g. unaprijediti koordinaciju Stožera i stožera civilne zaštite jedinica lokalne samouprave u provedbi svih aktivnosti značajnih za izgradnju sustava civilne zaštite,
- h. intenzivirati suradnju sa svim relevantnim institucijama na državnoj razini.

2.2. Operativne snage vatrogastva

Vatrogasna djelatnost obuhvaća sudjelovanje vatrogasne zajednice sa svojim članicama u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanju tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanju drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama.

Vatrogasna zajednica Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: Vatrogasna zajednica) krovna je vatrogasna organizacija koja objedinjuje vatrogasnu djelatnost na području Šibensko-kninske županije.

Na području Šibensko-kninske županije ustrojene su četiri Javne vatrogasne postrojbe (JVP Šibenik - 58, JVP Knin - 28, Drniš – 21, JVP Vodice – 18) s ukupno 125 zaposlenih djelatnika.

Na području županije operativno djeluje 27 dobrovoljnih vatrogasnih društava s ukupno 500 operativnih vatrogasaca. Temeljem Državnog plana na raspolaganju su i zračne snage Hrvatske vojske te intervencijske postrojbe Hrvatske vatrogasne zajednice (HVZ), koje angažira Županijski vatrogasni zapovjednik temeljem pisanog zahtjeva prema Glavnom vatrogasnom zapovjedniku (HVZ). Na temelju *Zakona o vatrogastvu* („Narodne novine“, broj 125/19 i 114/22), *Zakona zaštititi od požara* („Narodne novine“, broj 92/10 i 114/22), *Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske*

(„Narodne novine“, broj 25/01) i *Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini* (Zaključak Vlade Republike Hrvatske KLASA: 022-03/21-07/502, URBROJ: 50301-29/23-22-2, od 20. siječnja 2022. godine) izrađeni sljedeći planski dokumenti:

- Plan angažiranja vatrogasnih snaga na području Šibensko-kninske županije u 2022. godini,
- Plan operativne provedbe Programa aktivnosti,
- Plan motrenja Šibensko-kninske županije.

U 2016. godini kroz strateški projekt HOLISTIC implementiran je sustav video nadzora šumskih požara ukupne vrijednosti 1.400.000,00 kn. Riječ je o pilot sustavu koji predstavlja primjenu modernih informacijsko-komunikacijskih tehnologija za preventivno i optimalno djelovanje u otkrivanju i nadzoru šumskih požara. Uvođenje ovog sustava omogućilo je kvalitetno motrenje i zaštitu šuma od požara i na taj način osiguralo rasterećenje ljudskih motritelja te je omogućilo bržu detekciju i žurnije djelovanje u slučaju nastanka požara. Kamere koje snimaju u vidljivom spektru instalirane su na tri (3) lokacije Županije: brdo Kamenar, Vatrogasni dom Dubravice i zaleđe Srime te imaju mogućnost prepoznavanja dima na 10 m visine iznad zemlje na maksimalnoj udaljenosti od 10 km, a ukupno gledajući pokrivaju oko 500 km² površine. Implementiran je Geoinformacijski sustav (GIS) zaštite od požara - baza statičkih i dinamičkih prostornih podataka o kopnenim, meteorološkim i sociološkim značajkama. Svrha ovog sustava je izračun rizika od požara i propagacije širenja požara. Postavljeno je ukupno tri automatska protupožarna panela sa ciljem da se u područjima koja su izložena većem protupožarnom riziku (park šume, parkovi prirode, zaštićeni krajobrazi) dodatno senzibilizira posjetioce na rizik opasnosti od požara. Nabavljeno je 15 uređaja koji su instalirani u vozila JVP-ova s područja naše Županije i HGSS-a Šibenik, koji nam daju pravovremene informacije o vatrogascima i vozilima na terenu, kako bi im se u slučaju potrebe mogla brzo pružiti pomoć, omogućavaju analizu prethodnih kretanja vozila u svrhu učinkovitijeg upravljanja budućim intervencijama, koordinaciju rada više različitih službi (više JVP-ova i HGSS-a), te upravljanje u opasnim situacijama (minski sumnjiva područja). Nabavljen je dron za nadgledanje opožarenih površina. Na taj način omogućeno je lociranje aktivnih žarišnih točaka nakon intervencije.

Cjelokupni implementirani sustav donio je prve pozitivne rezultate korištenja u vidu većeg broja prijavljenih spaljivanja bilnog otpada u vrijeme kada je to dopušteno i skraćenje vremena od uočavanja prvih znakova požara do intervencije vatrogasaca na terenu što bitno doprinosi smanjenju opožarene površine. Pozitivni rezultati ovog pilot projekta potakli su suradnju sa Hrvatskim šumama koji su kroz projekt STRIBOR nadogradili postojeći video nadzor otvorenog prostora na još osam (8) lokacija, tako da se uz sustav HOLISTIC prostor Županije motri sa 11 motriteljskih mjesta, odnosno sa 22 kamere.

Kako bi se materijalno-tehnička opremljenost i stručna osposobljenost pripadnika vatrogasnih postrojbi podigla na još višu razinu potrebno je kroz suradnju Šibensko-kninske županije, Vatrogasne zajednice i vatrogasnih postrojbi u narednom četverogodišnjem razdoblju provesti sljedeće aktivnosti:

- a. dograditi napredan sustav praćenja i nadzora šumskih požara,
- b. izvršavati zadaće u skladu sa Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u narednim godinama,

- c. provoditi preventivne mjere zaštite od požara (osobito tijekom ljetnih mjeseci, u sezoni poljoprivrednih radova, kao i u drugim razdobljima u godini u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara),
- d. educirati lokalno stanovništvo o opasnostima i negativnim učincima požara,
- e. nastaviti opremanje vatrogasnih postrojbi najsuvremenijim materijalno-tehničkim sredstvima s posebnim naglaskom na dodatno opremanje određenom opremom specifičnom za poplave koje se sve češće pojavljuju (pumpe velikog protoka, agregati, skimeri, upijajuće brane),
- f. provoditi stalna stručna osposobljavanja pripadnika vatrogasnih postrojbi organizacijom seminara, tečajeva i pokaznih vježbi,
- g. kontinuirano provoditi stručnu suradnju dobrovoljnih vatrogasnih društava i javnih vatrogasnih postrojbi na području Šibensko-kninske županije u cilju ostvarivanja zajedničkih zadaća i unaprjeđenja operativne sposobnosti svih vatrogasnih postrojbi,
- h. intenzivirati suradnju vatrogasnih postrojbi na području Šibensko-kninske županije i drugih gospodarskih subjekata, ustanova i udruga koji se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u slučaju nastanka nesreće, velike nesreće ili katastrofe,
- i. za svaku godinu donijeti Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Šibensko-kninske županije te izraditi pripadajuća izvješća,
- j. za svaku godinu izraditi Program rada i Financijski plan Vatrogasne zajednice.

2.3. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Temeljem *Zakona o sustavu civilne zaštite* operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i kao takve izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite.

Hrvatska gorska služba spašavanja je udruga od javnog značaja čiji su osnovni ciljevi sprječavanje nesreća, spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima kod kojih pri spašavanju i pružanju pomoći treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti tehničku opremu za spašavanje u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine.

Šibensko-kninska županija i Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Šibenik sklopili su 26. studenog 2007. godine *Sporazum o zajedničkom interesu za djelovanje Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanice Šibenik na području Šibensko-kninske županije* (KLASA: 830-01/07-01/1, URBROJ: 2182/1-06-07-2). Sukladno članku 18. stavku 1. i 2. *Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja* („Narodne novine“, broj 79/06 i 110/15) Županijska skupština Šibensko-kninske županije je 16. prosinca 2022. godine donijela Program javnih potreba za obavljanje redovite djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanica Šibenik za 2023. godinu („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 22/22) koji donosi plan rasporeda sredstava iz Proračuna Šibensko-kninske županije za 2023. godinu u dijelu koji se odnosi na financiranje redovite djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanica Šibenik na području Šibensko-kninske županije.

Temeljem navedenog Sporazuma o zajedničkom interesu Šibensko-kninska županija će za svaku godinu ponaosob nastaviti financirati Hrvatsku gorsku službu spašavanja - Stanica Šibenik.

2.4. Zdravstvene ustanove

Sustav zdravstvene zaštite Šibensko-kninske županije s općim bolnicama (Opća bolnica Šibensko-kninske županije i Opća i veteranska bolnica „Hrvatski ponos“ Knin), domovima zdravlja (Dom zdravlja Šibenik, Drniš i Knin), Zavodom za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije, Zavodom za hitnu medicinu Šibensko-kninske županije, županijskim ljekarnama i ambulantama u koncesiji pokriva u cijelosti potrebe stanovništva u javnoj zdravstvenoj djelatnosti.

U skladu s navedenim Sustav zdravstvene zaštite u Šibensko-kninskoj županiji će u razdoblju od 2023. do 2026. godine provesti sljedeće mjere i aktivnosti:

- a. nastaviti osnivanje dodatnih timova medicinske pomoći te angažiranje brzih vozila policije i Lučke kapetanije za potrebe hitne medicinske pomoći na moru i otocima u ljetnim mjesecima,
- b. poboljšati suradnju sa svim interventnim službama, a posebno vatrogascima, policijom i Lučkom kapetanijom,
- c. poboljšati obvezne međusobne komunikacije u slučaju zajedničkih intervencija, a posebno nadležnosti u masovnim nesrećama,
- d. nabavka broda, u organizaciji s Ministarstvom zdravstva Republike Hrvatske za hitnu medicinsku pomoć na moru i otocima s vezom u luci Šibenik.

2.5. Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Prema *Zakonu o Hrvatskom Crvenom križu* („Narodne novine“, broj 71/10 i 136/20) osnovni ciljevi Hrvatskog Crvenog križa su ublažavanje ljudskih patnji, a osobito onih izazvanih velikim prirodnim, ekološkim i drugim nesrećama, s posljedicama masovnih stradanja i epidemijama.

Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu i Statutom društva Crvenog križa Šibensko-kninske županije koje u svom radu promiče humanitarne ciljeve i provodi akcije od opće koristi te djeluje na temelju načela Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca i kao punopravni član saveza udruga Hrvatskog Crvenog križa uživa posebnu zaštitu i skrb Republike Hrvatske. U sastavu DCK Šibensko-kninske županije djeluju gradska društva Crvenog križa i to: Knin, Drniš, Vodice i Šibenik.

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je kontinuirano za DCK Šibensko-kninske županije:

- a. utvrditi postojeću materijalno-tehničku opremljenost,
- b. provesti financiranje temeljem dostavljenih Izvještaja o radu, Planova i Programa rada.

2.6. Službe i pravne osobe koje se civilnom zaštitom bave u okviru svoje redovne djelatnosti

Službe i pravne osobe koje se nekim oblikom poslova civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti jedan su od nositelja sustava civilne zaštite.

Temeljem usvojene Procjene ugroženosti donesena je *Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Šibensko-kninske županije* („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 16/22). Operativne snage civilne zaštite sudionici su civilne zaštite koje se sukladno potrebama pozivaju, mobiliziraju i aktiviraju temeljem Plana zaštite i spašavanja Šibensko-kninske županije na poziv Župana, za izvršavanje zadaća ublažavanja te uklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća na području županije. Dužnost operativnih snaga je izvršavanje namjenskih zadaća zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara na cjelokupnom području Šibensko-kninske županije.

Šibensko-kninska županija će u narednom četverogodišnjem razdoblju nastaviti i proširivati suradnju sa službama i pravnim osobama koje se poslovima civilne zaštite bave u okviru svoje redovne djelatnosti, kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u eventualnim izvanrednim situacijama.

Šibensko-kninska županija će prema Smjernicama u narednom četverogodišnjem razdoblju:

- a. provoditi terenske vježbe kako bi se kontinuirano provjeravala funkcionalnost sustava veze operativnih snaga civilne zaštite i otklonili eventualni nedostaci,
- b. razvijati i unaprjeđivati sustav uzbunjivanja u slučaju nesreća ili katastrofa,
- c. ažurirati *Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite u Šibensko-kninskoj županiji*.

2.7. Postrojbe i povjerenici civilne zaštite

Županijska skupština Šibensko-kninske županije donijela je u skladu sa Procjenom rizika 16. prosinca 2022. godine *Odluku o osnivanju specijalističkih postrojbi civilne zaštite Šibensko-kninske županije* („Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije“, broj 22/22).

Odlukom su osnovane županijske specijalističke postrojbe civilne zaštite:

1. Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u ruševinama
 - I. laka kategorija (u daljnjem tekstu: Postrojba za traganje i spašavanje u ruševinama),
2. Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama
 - I. laka kategorija (u daljnjem tekstu: Postrojba za traganje i spašavanje u poplavama).

Šibensko-kninska županija će u narednom četverogodišnjem razdoblju nastaviti sa popunjavanjem specijalističkih postrojbi civilne zaštite, opremanjem i edukacijom pripadnika.

2.8. Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Sukladno specifičnostima svakog pojedinog događaja koordinatora na terenu određuje načelnik Stožera iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

3. Zaštita okoliša

Aktivna zaštita okoliša ima za cilj održivo korištenje prirodnih dobara bez većeg oštećivanja i ugrožavanja okoliša, sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša, uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša, poboljšanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njezinih regeneracijskih sposobnosti.

U narednom četverogodišnjem razdoblju potrebno je:

- a. sustavno pratiti stanje okoliša (voda, zrak, more),
- b. unaprijediti informacijski sustav zaštite okoliša sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom okoliša,
- c. poticati akcije smanjenja šteta u okolišu izazvanih raznim onečišćenjima.

4. Financiranje sustava civilne zaštite

Cilj: racionalno, funkcionalno i učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite.

Temeljem članka 16. stavak 1. *Zakona o sustavu civilne zaštite*, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnosi na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite. U sustavu civilne zaštite potrebno je utvrditi izvore i način financiranja istog.

Stoga su u Proračunu, u skladu sa ostalim propisima ugrađene stavke planiranih financijskih sredstava za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite u razdoblju od 2023. do 2026. godine.

U razdoblju od 2023. do 2026. godine potrebno je osigurati:

- a. sredstva za vatrogastvo,
- b. sredstva za civilnu zaštitu,
- c. sredstva za udruge građana koje su od značaja za sustav civilne zaštite (Crveni križ i HGSS),
- d. sredstva za službe i pravne osobe koje se civilnom zaštitom bave u okviru redovite djelatnosti,
- e. sredstva za zaštitu okoliša,
- f. sredstva za potrebite planske dokumente iz sustava civilne zaštite.

5. Zaključak

Samo razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena materijalna dobra. Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti, ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Zaključno, još valja istaknuti da je *Zakonom o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave* („Narodne novine“, broj 116/18.) poslove Državne uprave za zaštitu i spašavanje preuzelo Ministarstvo unutrašnjih poslova (osim u dijelu vatrogastva koje je preuzela Hrvatska vatrogasna zajednica) te je ono sada središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite. Za područje Šibensko-kninske županije nadležan je Područni ured civilne zaštite Split, Služba civilne zaštite Šibenik te se u okviru iste obavljaju poslovi koji su se dosada obavljali u Inspektoratu unutarnjih poslova Policijske uprave Šibensko-kninske i Područnom uredu za zaštitu i spašavanje Šibenik.

Slijedeći ove Smjernice u aktivnostima i rokovima izvršavanja očekuje se da će Šibensko-kninska županija na kraju planiranog razdoblja imati:

- a. ažurirane sve aktivnosti oko planskih dokumenata jedinice područne (regionalne) samouprave,
- b. formirane postrojbe civilne zaštite u skladu s Procjenom rizika,
- c. djelomično popunjene postrojbe materijalno-tehničkim sredstvima,
- d. educirane strukture upravljanja, zapovijedanja i izvršenja,
- e. educirane pripadnike specijalističkih postrojbi civilne zaštite,
- f. višu razinu informiranosti građana o sustavu civilne zaštite.